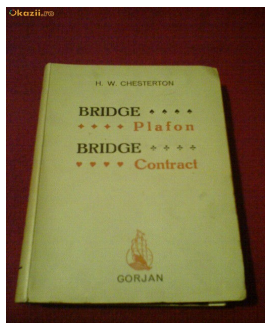

"Un inexistent H. W. Chesterton", INGO, Ion Ciobanu - adică: Ștefan Georgescu-Gorjan -

Printre cei care au avut ocazia să studieze activitatea publicistică și editorială românească de la mijlocul secolului trecut, cu siguranță mulți au auzit despre editura Gorjan și despre proprietarul ei, Ștefan Georgescu-Gorjan. Puțini sunt însă cei care au o imagine completă asupra personalității inginerului-editor. Dificultăți apar de la primele verificări în cataloagele de bibliotecă, unde lucrările atribuite lui sunt poate doar jumătate din câte îi aparțin în fapt, altele având ca punct de acces autorizat: H. W. Chesterton, INGO, Ion Ciobanu, sau un Ștefan Georgescu oarecare.

Deschizând o carte de Bridge, declarată a fi pentru începători și avansați, poate că numele autorului conțea mai puțin, și totuși... pentru autorul lucrării *Bridge-plafon*, *Bridge-contract*, a o semna nu a fost tocmai un gest reflex. Strategiile jocului conțea încă și mai puțin când cartea este avută în vedere pentru a fi cuprinsă în *Bibliografia națională retrospectivă românească a cărților*, chiar dacă, sau poate tocmai pentru că autorul semnează Harold W. Chesterton. Cartea apare la Editura Gorjan, în anul 1944, și ajunge în bibliotecile românești pentru înregistrare, fără vreo avertizare asupra felului în care a fost adusă pe lume.

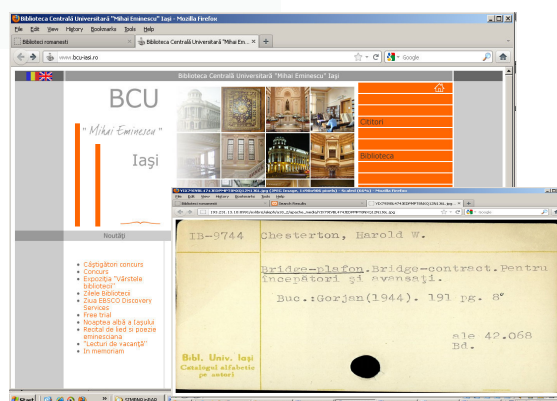
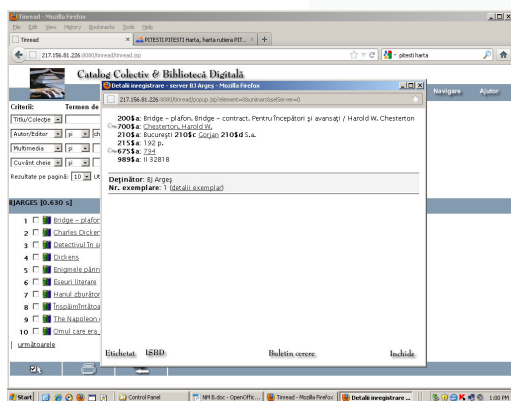
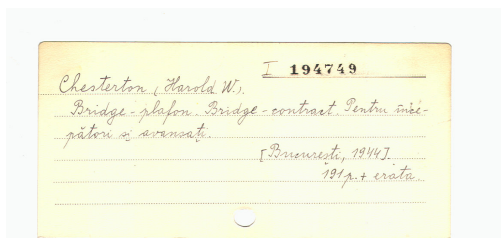

În articolul *Profesiunea de editor*, semnat de Ștefan Georgescu-Gorjan în anul 1984 și publicat de fiica sa în revista electronică "Portal Măiastra", nr. 3, din anul 2005, aflăm că Ștefan Georgescu-Gorjan își propusese să publice în editura sa, Editura Gorjan, un manual de șah și unul de bridge. Era "pe vremea când camuflajul silea lumea să stea mai mult în casă" ne spune editorul. Manualul de șah a fost scris de ing. Demetru Urmă, pe atunci președintele Cercului de Șah CFR.

The screenshot shows a Mozilla Firefox browser window displaying a PDF document titled "nr-3-2005.pdf". The article content is visible, including the title "Edituri și editori" and "Profesiunea de editor". The text discusses the profession of an editor and mentions Ștefan Georgescu-Gorjan. A small portrait of a man in a hat is visible in the middle of the page. The browser interface includes a menu bar, address bar, and navigation buttons.

Deși neplăcându-i deloc jocurile de cărți, după cum spune în articol, Ștefan Georgescu-Gorjan s-a hotărât să scrie el însuși manualul de Bridge, documentându-se după alte asemenea cărți, în special a lui Culberston. A scris cartea, a dat-o spre verificare unor adevărați jucători de Bridge și a tipărit-o "punând drept autor pe un inexistent H. W. Chesterton" la sugestia unui prieten, care îi spusese: "dacă apare pe copertă Georgescu, nimeni n-o să cumpere cartea; un pseudonim englezesc, apropiat ca pronunțare de Culberston, este tot ce trebuie pentru ca manualul să se vândă bine (ceea ce s-a și întâmplat)".

Dar s-a mai întâmplat și inexactitatea bibliografică din cataloagele de bibliotecă (precum la Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Națională a României, Biblioteca Centrală Universitară din Iași, Biblioteca Județeană din Pitești) de a-l consemna pe Chesterton ca autor al unui text ce pare să fi fost doar tradus în limba română.

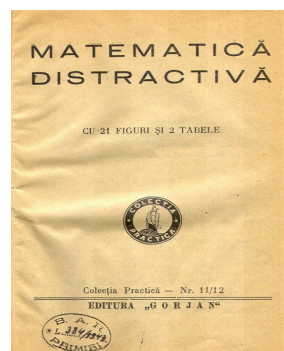
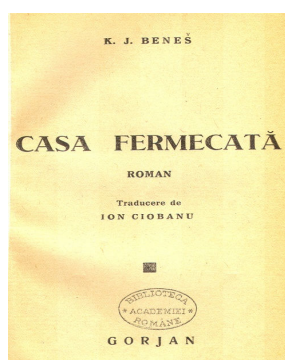
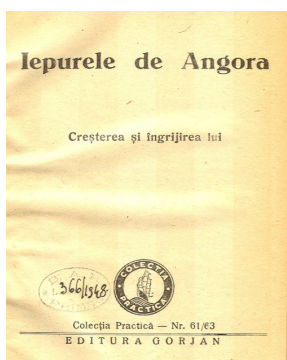
Această inexactitate poate fi înlăturată, precum și celelalte care-l privesc pe Ștefan Georgescu-Gorjan și activitatea sa multidisciplinară: inginer minier, constructorul "Coloanei" lui Brâncuși, aviator, autor de manuale pentru școli profesionale, autor de cărți desenate pentru copii.

*

Pinocchio, o prelucrare după Carlo Collodi, realizată de Ștefan Georgescu, împreună cu Mircea Streinul doar la primele două ediții, în anii 1941 și 1942, va ajunge până la ediția a cincea, în 1947. Este vorba de același Ștefan Georgescu-Gorjan, care editează această carte folosind ilustrații desenate după filmul lui Walt Disney, reproduse de prietenul său Fred Micoș. Lipsa particulei Gorjan face ca și această lucrare să fie înregistrată cu punct de acces autorizat diferit în cataloagele de bibliotecă.

Acronimul INGO, de la "inginerul Gorjan", este la fel de incorect înregistrat în cataloagele de bibliotecă. Astfel a semnat Ștefan Georgescu-Gorjan cartea *Năsbâtiile lui Nătăfleată*, unsprezece foi cu versuri pentru copii, cu ilustrații de Aurel Petrescu, carte apărută în editura Gorjan, în anul 1946.

Un titlu din Colecția practică a Editurii Gorjan, *Iepurele de Angora - creșterea și îngrijirea lui* este o adaptare după W. Burmeister, realizată de M. Dan și Șt. G. G., apărută în anul 1947, în 126 de pagini. Cel care a semnat adaptarea cu inițialele Șt. G. G. este tot Ștefan Georgescu-Gorjan.

A și tradus, din olandeză, semnând cu numele inițial al tatălui său: Ion Ciobanu. Lucrarea *Știința distruge monopolurile*, de Antoine Zischka, a apărut în două ediții, în anii 1941 și 1943; iar o traducere de Ștefan Hoch, *Anilină*, scrisă de Karl Aloys Schenziger, este prelucrată de Ion Ciobanu tot în două ediții, în anii 1941 și 1942. Cu același pseudonim semnează și traducerea unui titlu literar: *Casa fermecată*, aparținând scriitorului ceh Karel Josef Beneš.

A semnat și cu pseudonimul ușor de descifrat: Șt. G. Gorjan. Este vorba de o carte de matematică distractivă, adaptată după lucrarea *Heitere Mathematik* a profesorului Karl Hahndel.

La lista pseudonimelor folosite de Ștefan Georgescu-Gorjan, putem adăuga și Ghiță Laconicul, ales când, licean fiind, publica în revista "Tiribomba", foiletonul: *Misterul plăcinții cu brânză*.

Astfel se structurează lista punctelor de acces pentru Ștefan Georgescu-Gorjan în înregistrarea de autoritate din baza RAL 10 din sistemul informatizat al Bibliotecii Academiei Române:

Sys. no.	5645
Headings	Georgescu-Gorjan, Ștefan 1905-1985
Seen from	Chesterton, Harold W. pseudonim
Seen from	Ciobanu, Ion pseudonim
Seen from	Gorjan, Șt. G. pseudonim
Seen from	Ghiță Laconicul pseudonim
Seen from	INGO acronim
Seen from	Șt. G. G. acronim
Source found	Georgescu-Gorjan, Șt. Profesiunea de editor. În: "Portal Măiastra", 2005, nr. 3

*

Ștefan Georgescu-Gorjan a susținut o activitate multidisciplinară. Absolvent al Școlii Politehnice din București, în anul 1923, a fost o vreme inginer stagiar la "Societatea Petroșani", apoi la "Exploatarea Valea Jiului". A urmat și un stagiu de perfecționare la "Siemens-Schuckert" din Viena. A fost și conferențiar la Școala de Maiștri Minieri și Mecanici din Petroșani. Dar cea mai importantă lucrare la care a participat ca inginer a fost fără îndoială "Coloana Infinită" a lui Brâncuși, finalizată în anul 1937.

De asemenea, la inițiativa sa, cu sprijinul Societății Petroșani, au luat ființă: o stație meteorologică, un atelier de construit planoare, Școala de Zbor fără Motor (a doua din țară, după cea de la Sânpetru-Brașov), Cercul de Aeromodelism, unde a realizat sandourile pentru lansarea planoarelor cărucioarelor și remorcilor pentru transportul lor pe diferite câmpuri de zbor. Pentru meritele sale, inițiative și realizările majore în domeniul aviației, i s-a conferit de către Ministerul Aerului și Marinei, Brevetul și Medalia Aeronautică, clasa a III-a, la 5 iulie 1940 (nr. 411) - consemnează comandor inginer aviator Ioan Popescu, președintele Ligii Aeriene Române Filiala Gorj, în articolul intitulat *Ștefan Georgescu-Gorjan, aviator*, publicat tot în "*Portal Măiastra*" (nr. 3, 2005, p. 35).

Page 35 of 40 121%

Ing. Ștefan Georgescu-Gorjan, aviator

Fiu de notoritate al Gorjului, ing. Ștefan Georgescu-Gorjan, a avut preocupări majore în toate domeniile vieții. Sunt cunoscute realizările sale ca inginer electromecanic, absolvent al Școlii Politehnice din București, la 15 iulie 1928, ca director adjunct al Atelierele Centrale Petroșani. După o întâlnire cu marele Brâncuși se realizează "Coloana fără sfârșit", faima națională și internațională a crescut și mai mult, în mod justificat.

Se știe mai puțin de realizările inginerului Ștefan Georgescu-Gorjan, în domeniul aviației. Zborul a fost unul din visele sale permanente. Din aceste vise s-a născut inițiativa sa de a înființa la Petroșani, unde venise de la 1 septembrie 1928, un aeroclub. A fost sprijinit de Societatea Petroșani și astfel au fost construite, pe rând, o stație meteorologică, un atelier de construit planoare, Școala de zbor fără motor (a doua din țară, după cea de la Sânpetru-Brașov), cercul de aeromodelism, a realizat sandourile pentru lansarea planoarelor cărucioarelor și remorcilor pentru transportul lor pe diferite câmpuri de zbor. Pentru meritele sale, inițiative și realizările majore în domeniul aviației, i s-a conferit de către Ministerul Aerului și Marinei Brevetul și Medalia Aeronautică, clasa a III-a, la 5 iulie 1940 (nr. 411). La 20 iunie 1937 a participat la inaugurarea Școlii de zbor fără motor din Petroșani

care în cadrul Aeroclubului va forma o generație întreagă de piloți de valoare.

Între 1941-1948, a condus Editura tehnică "Gorjeanul" în care a publicat "Manualul aeromodelismului", de G. Rado, "Avionul introducere în arta zborului", scris de el însuși.

Anul acesta, la 5 martie 2005, s-a împlinit 20 de ani de la trecerea în neființă a Omului care transpus în opera de artă capitala a Titanului "Coloana fără sfârșit" ideea de zbor spre înfinit al omenirii.

Și fiindcă zborul este modul cel mai nobil de a fi la înălțime al celor valoroși, ing. Ștefan Georgescu-Gorjan, a rămas și va rămâne un simbol al geniului tehnic românesc.

C-dor (r) ing. av. Ioan POPESCU
- președinte Ligii Aeriene Române, Filiala Gorj

Pag. 35 • Portal - Măiastra - nr. 3/2005

Ca editor, după ce pentru o scurtă vreme a condus tipografia "Finanțe și Industrie", Ștefan Georgescu-Gorjan a înființat și condus propria editură, "Gorjan", editură tehnică activă în spațiul editorial bucureștean aproape un deceniu (1941-1948). În "Editura Gorjan", devenită apoi "Editura Tehnică" în schimbările politice ale anilor '50, s-au publicat de-a lungul vremii numeroase cărți tehnice, albume de artă, cărți bibliofile...

*

Am creionat astfel o imagine exhaustivă asupra vieții și activității inginerului, editorului, profesorului, traducătorului, aviatorului și mai ales autorului Ștefan Georgescu-Gorjan, construită pentru a veni în ajutorul bibliotecarilor și a utilizatorilor informațiilor bibliografice oferite de biblioteci.

Maria Buturugă